

A szakképzési és a rehabilitációs hozzájárulásról

Szakképzési hozzájárulás tekintetében e gyakorlati képzést nem szervező kötelezettekre vonatkozó szabályokat ismertetjük.

A kötelezettek

A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Szht.) szabályai szerint kötelezettként jelenik meg

- a belföldi székhelyű gazdasági társaság, - kivéve a központi képzőhely és a szakképzési feladatot ellátó nonprofit gazdasági társaság, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaság, valamint a felsőoktatásról szóló törvény szerinti intézményi társaság,
- a szövetséget, - kivéve a lakásszövetséget, az iskolai szövetséget és az iskolai szövetségi csoportot -,
- az állami vállalat, tröszt, tröszti vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat - a víziközműtársulat kivételével -, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
- az ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó, valamint az
- egyéni cég,
- a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, személyi egyesülés, egyéb szervezet is, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik.

Annak az adóalanynak, aki adófizetési kötelezettségét átalányadó megfizetésével teljesíti, a szakképzési hozzájárulás tekintetében az Szht. szabályai szerint nem keletkezik fizetési és elszámolási kötelezettsége, mert ezt a kötelezettséget az átalányadó megfizetésével teljesíti.

Az Szht. szabályait nem alkalmazhatja az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény hatálya alatt

álló adózó sem, az említett adózói kör szakképzési hozzájárulás kötelezettsége tekintetében az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény eltérő szabályokat tartalmaz.

Nem alanya a szakképzési hozzájárulásnak például a társasház közösség, a mezőgazdasági őstermelő, az egyház, a külföldi munkáltató magánszemély stb.

Nem köteles szakképzési hozzájárulásra

- a büntetés-végrehajtásnál a fogva tartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezet, valamint
- az egészségbiztosítási szervvel szerződést kötött nem költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltató a közfeladat ellátásával összefüggésben őt terhelő társadalombiztosítási járulék alapja után,
- az egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulék alapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő társadalombiztosítási járulék alapját,
- a közhasznú, a kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaság a társasági adóról és az osztalék adóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 6. számú melléklet E) fejezete alapján megállapított kedvezményezett tevékenység ellátásával összefüggő, a társaságot terhelő társadalombiztosítási járulék alapja után.

A szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke

Főszabály szerint a szakképzési hozzájárulást a kötelezettnél képződött társadalombiztosítási járulékalap figyelembevételével kell megfizetni. A mértéke 1,5 százalék.

Eltérő szabály vonatkozik az egészségbiztosítási szervvel szerződéses kapcsolatban álló egészségügyi szolgáltatókra valamint a közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaságra.

Az egészségbiztosítási szervvel szerződést kötött, nem költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltatót terhelő társadalombiztosítási járulék alapját a közfeladatra és nem közfeladatra fordított munkaórák arányában, míg a közhasznú, a kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaságot terhelő társadalombiztosítási járulék alapját a

tárgyévi árbevételéből a kedvezményezett tevékenység és a vállalkozási tevékenysége árbevétele arányában kell megosztani a szakképzési hozzájárulási kötelezettség kiszámításához.

Azokban az esetekben, ha nincs társadalombiztosítási járulékalap, értelemszerűen nem keletkezik szakképzési hozzájárulás kötelezettség sem.

Például a START kártyás foglalkoztatás esetén a minimálbér másfélszerese/kétszerese után a foglalkoztató esetében nincs társadalombiztosítási járulékalap, közteher fizetési kötelezettsége van a munkáltatónak. Szintén nincs társadalombiztosítási járulékalap az EKHO adózási mód választása esetén. Az Szt. rendelkezése szerint nem minősül társadalombiztosítási járulékalapnak a tanuló-szerződésben meghatározott díj.

A kötelezettség teljesítése

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésének módját - a törvény keretei között - a hozzájárulásra kötelezett választja meg, de az alábbi felsorolás egyben a teljesítés sorrendjét is jelenti.

A kötelezettség teljesíthető:

- gyakorlati képzés megszervezésével,
- saját munkavállaló részére szervezett képzéssel,
- pénzbeli befizetés teljesítésével,
- fejlesztési támogatás nyújtásával.

A szakképzési hozzájárulás teljesítésére kötelezett adózói kör két csoportra osztható a szerint, hogy szervez vagy sem gyakorlati képzést.

A gyakorlati képzést szervezők adatszolgáltatási, bevallási, elszámolási kötelezettségüket a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (NSZFI) felé teljesítik.

A gyakorlati képzést nem szervezők bevallási kötelezettsége az adóhatóság felé áll fenn.

A gyakorlati képzést nem szervező adózókra vonatkozó szabályok:

Kötelezettség csökkentő tételek:

A gyakorlati képzést nem szervező kötelezettek a bruttó kötelezettségüket annak legfeljebb 60 százalékos mértékig csökkenthetik:

- a térségi integrált szakképző központ részét képező iskolai rendszerű szakképzést folytató intézményben, ha a térségi integrált szakképző központ keretei között

működő szakképzési feladatot ellátó intézmény vagy intézmények nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő szakképző iskolai tanulóinak létszáma - az iskola hivatalos statisztikai jelentése szerint három tanítási év átlagában - legalább 1500 fő, valamint a speciális szakiskolában és készségfejlesztő speciális szakiskolában folytatott gyakorlati oktatás és gyakorlati képzés, továbbá a felsőoktatási intézményben folytatott gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek fejlesztését közvetlenül szolgáló fejlesztési támogatás összegével. A felsőoktatási intézmény számára nyújtott fejlesztési támogatás a bruttó kötelezettség legfeljebb 30 százaléka lehet. A hozzájárulásra kötelezett a fejlesztési támogatást az intézmény fenntartójának, társulásnak, nonprofit gazdasági társaságnak és a szakképzés-szervezési társaságnak, speciális szakiskolának és készségfejlesztő speciális szakiskolának, felsőoktatási intézménynek gyakorlati képzés támogatására adhatja át,

- a saját munkavállalók számára a felnőttképzésről szóló törvényben meghatározott felnőttképzési szerződés, illetőleg a Munka Törvénykönyve szerinti tanulmányi szerződés, munkáltatói kötelezés alapján megszervezett képzés meghatározott költségeivel, a mikro- és kisvállalkozások esetében a bruttó kötelezettség 60 százaléka, egyéb kötelezett esetében a bruttó kötelezettség 33 százaléka mértékéig.

Az adózó maga állapítja meg bruttó kötelezettségének és a kötelezettségcsökkentő tételeinek összegét, illetve ezek különbözeteként a nettó kötelezettségét.

A gyakorlati képzést nem szervező az első félév tekintetében előleg bevallási és befizetési kötelezettséget teljesít. Az előleg mértéke a tárgyfélévi bruttó kötelezettség, azzal, hogy a kötelezettség csökkentő tételek időarányosan figyelembe vehetők, feltéve, ha a kifizetésük a tárgyfélév utolsó napjáig megtörtént. Az előleg bevallásának és befizetésének határnapja a tárgyév hetedik hónapjának 20. napja, az éves elszámolás a tárgyévet követő második hónap 25. napja.

Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény hatálya alatt álló adózóra vonatkozó szabály

Az eva adózó az általa munkaviszony keretében foglalkoztatott minden magánszemély (ide nem értve különösen a tevékenységében személyesen közreműködő tagját,

valamint az egyszerűsített foglalkoztatásról törvény alapján alkalmi munka keretében foglalkoztatott személyt) után, a foglalkoztatás időszakának minden megkezdett hónapjára szakképzési hozzájárulás fizetésére köteles.

A szakképzési hozzájárulás mértéke magánszemélyenként havonta a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér kétszeresének 1,5 százaléka.

Ha az adóalany szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján, vagy a tanulóval kötött tanulószerveződés alapján közreműködik szakképző iskolai tanuló gyakorlati képzésében, akkor szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségének összegét csökkentheti tanulónként havonta a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér kétszeresének 1,5 százalékaival, összesen legfeljebb a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér kétszeresének 1,5 százalékaival, legfeljebb a bruttó kötelezettségéig.

A szakképzési hozzájárulást negyedévenként (ideértve a negyedév első napjától az adóalanyiség megszűnésének napjáig terjedő időszakot is) kell megállapítani. Az egyes negyedévekre megállapított adóelőleget az adóévre vonatkozó eva bevallásban kell bevallani.

A szakképzési hozzájárulás III. negyedévére megállapított összegét a negyedévet követő hónap 12. napjáig, az adóév utolsó negyedévére megállapított szakképzési hozzájárulást az eva megfizetésére előírt határidőig kell pénzügyileg rendezni.

Rehabilitációs hozzájárulás

[A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) 41/A. §-42/A. §]

Rehabilitációs hozzájárulás fizetésére minden munkáltató köteles, abban az esetben, ha a foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma meghaladja a 20 főt, és e mellett a megváltozott munkaképességű munkavállalóinak átlagos statisztikai állományi létszáma nem éri el a foglalkoztatotti létszám 5 százalékát.

A foglalkoztatotti és a hiányzó létszám meghatározására a 3/2010. (IV. 2.) KSH közleményben foglaltakat kell alkalmazni, azzal, hogy a rehabilitációs hoz-

zájárulás kötelezettség megállapításának alapjául szolgáló létszám megállapításakor figyelmen kívül kell hagyni

- a közhasznú munkavégzés, közcélú munkavégzés vagy közmunka keretében foglalkoztatott munkavállalót,
- az egyszerűsített foglalkoztatás szabályai szerint jogszzerűen alkalmazott munkavállalót,
- a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény, illetve a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkavállalót, ideértve az önkéntes tartalékos szolgálati viszonytal rendelkező munkavállalót is, és
- az Mt. 150. § (1) bekezdése alapján más munkáltatónál történő átmeneti munkavégzés során foglalkoztatott munkavállalót.

2011. január 1-jétől az átlagos statisztikai állományi létszám meghatározása során nem lehet korrekciós tételként figyelmen kívül hagyni a munkaerő-kölcsönzés keretében munkaszerződéssel alkalmazott munkavállalókat és a kirendelt munkavállalókat sem. Mindkét foglalkoztatotti kör esetében a munkáltatót terheli a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség.

A munkaügyi statisztikai adatgyűjtésben az adatokat eltérő utalás hiányában általában tizedes nélkül, a kerekítés általános szabályainak figyelembevételével, egészszámban kell közölni. Ügyelni kell azonban arra, hogy a rehabilitációs hozzájárulás kötelezettség meghatározása során - az előzőektől eltérően - a statisztikai állományi létszámot egy tizedes jegyre kerekítve a kerekítés általános szabályai szerint kell meghatározni.

Átmeneti szabályként a rehabilitációs hozzájárulást - a 2011. január 1-től 2011. június 30-ig terjedő időszak tekintetében a törvény 2010. december 31-én hatályos 58. § (5) bekezdés m) pontjában foglaltak figyelembevételével kell megfizetni, azaz a megváltozott munkaképességű munkavállalók meghatározására még a 177/2005. (IX. 2.) Kormányrendelet szabályait kell alkalmazni.

2011. július 1-jétől a megváltozott munkaképességű munkavállalók meghatározására az Ft. 2011. január 1-jétől hatályos szabályát kell alkalmazni.

A rehabilitációs hozzájárulás éves összege a kötelező foglalkoztatási szintből hiányzó létszám, valamint a tételes összegben meghatározott rehabilitációs hozzájárulás szorzata.

A rehabilitációs hozzájárulás mértéke 2011-ben is 964 500 Ft/fő/év.

A rehabilitációs hozzájárulásra év közben negyedévenként előleget kell fizetni. Az előleg mértéke a mindenkori tárgynegyedévre vonatkozó tényadatok alapján kiszámított éves rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség huszonöt százaléka. Az előleg összegét a munkaadó maga állapítja meg, vallja be és fizeti be. A negyedik negyedévre előleget fizetni nem kell. A

tevékenységét megkezdő kötelezett az első teljes negyedév után köteles először bevallást és előlegfizetést teljesíteni.

Az adózó a rehabilitációs célú hozzájárulásra a jogszabályban előírt módon számított előleget az I-III. negyedévben, a negyedévet követő hó 20. napjáig fizeti meg.

A befizetett előlegek és az éves hozzájárulás különbözetét az adóévet követő év február 25. napjáig kell megfizetni.

MATLNE KISARI ERIKA

ARCHÍVUM